

## ПРАВИЛА

од 18. децембра, 1931. год.

о државним стручним испитима за чиновничка звања у поштанско телеграфској струци

На основу §§ 14 и 260 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 год. прописују се ова Правила о државним стручним испитима за чиновничка звања у поштанско-телеграфској струци:

### I Оћите одредбе

Чл. 1. — Чиновнички приправници могу бити постављени на чиновничко службено место у поштанско-телеграфској струци ако претходно положе државни стручни испит по овим правилима (§ 12 и 14 Ч. з.).

Исто важи за подофицире и званичнике који би се имали поставити на чиновничко службено место (§ 8 и 66 Ч. з.).

Поштанско - телеграфски чиновници у струци по ст. 2 § 45 Ч. з. могу добити административно, рачунско и техничко звање, ако

претходно положе допунски испит по члану 9 ових правила.

Чл. 2. — Циљ је државног стручног испита, да се утврди има ли кандидатовољно познавања опште државне, а нарочито поштанско-телеграфске организације и администрације и има лиовољно спреме за службене радње које спадају у поштанско-телеграфску струку.

### II Испитни предмети

Чл. 3. — Предмети који се испитују на државном стручном испиту деле се на пет група:

Административну (А),  
Поштанску (Б),  
Телеграфско-телефонску (Ц),  
Техничку (Д) и  
Рачунско-благајничку и економну (Е).  
По групама предмети су ови:

#### Група А:

- 1) Устав Краљевине Југославије;
- 2) Закон о уређењу Врховне државне управе;
- 3) Закон о називу и подели Краљевине на управна подручја;
- 4) Закон о Банској управи;
- 5) Устројство Министарства саобраћаја, а нарочито поштанско-телеграфске управе;
- 6) Устројство Поштанске штедионице;
- 7) Закон о пошти, телеграфу и телефону;
- 8) Правилник о делокругу и надлежности Дирекција пошта и телеграфа;

- 9) Правилник о уговорним државним поштама;
- 10) Правилник о организацији телеграфско-телефонске техничке службе код Дирекција пошта и телеграфа;
- 11) Правилник о додацима за теренске радове;
- 12) Закон о општем управном поступку;
- 13) Закон о држављанству;
- 14) Закон о организацији финансиске управе;
- 15) Закон о унутрашњој управи;
- 16) Закони и Уредбе о устројству осталих Министарстава;
- 17) Закон о чиновницима;
- 18) Уредба о накнади путних и селидбених трошкова;
- 19) Уредба о додацима на скупоћу;
- 20) Остале Уредбе и Правилници који произистичу из Закона о чиновницима (о контрактуалним чиновницима и дневничарима, о службеном стању и т.д.);
- 21) Закон о Државном савету и Управним судовима;
- 22) Закон о пословном реду у Државном савету и Управним судовима;
- 23) Кривични законик — главе 2/1 и 2, 9, 12, 13, 18, 19, 22, 27/1 и 28;
- 24) Кривични судски поступак (подношење тужбе, правни лекови, правноснажност пресуде, искључење и изузеће у вези са дисциплинским поступком, помиловање);
- 25) Грађански законик и грађански судски поступак — одредбе о уговорима;
- 26) Закон о осигурању радника;
- 27) Закон о штампи.

- Група Б:**
- 1) Правилник за унутрашњу поштанску службу;
  - 2) Светска поштанска конвенција и Угодбе са правилницима о њиховом извршењу;
  - 3) Поштанско-царински правилник;
  - 4) Правилник за штедну и чековну службу код пошта;
  - 5) Правилник о давању под закуп и вршењу преноса поштанских пошиљака на сувоземним путовима;
  - 6) Правилник о раду у амбулантним поштама;
  - 7) Правилник о поштанској аутомобилском саобраћају;
  - 8) Правила о општинским поштама;
  - 9) Поштанска тарифа и
  - 10) Поштанска географија.

**Група Ц:**

- 1) Правилник о телеграфској служби у унутрашњем саобраћају;
- 2) Правилник о телефонској служби у унутрашњем саобраћају;
- 3) Међународна телеграфска конвенција са правилником;
- 4) Међународна радио-телеграфска конвенција са правилницима;
- 5) Правилник о пријемним радио-апаратима;
- 6) Манипулација Морзеовим апаратом (отправљање и примање).

**Група Д:**

- 1) Апарати и централе за жичну и бежичну телеграфију и телефонију;

- 2) Телеграфске и телефонске инсталације;
- 3) Испитивање телеграфских и телефонских апарати;
- 4) Градња и одржавање телеграфско-телефонских линија;
- 5) Полагање и одржавање каблова;
- 6) Познавање телеграфског и телефонског материјала и апарати за испитивање истога;
- 7) Осигурање постројења са слабом струјом од индустриске струје;
- 8) Испитивање телеграфско - телефонских линија и изналажење и отклањање сметња;
- 9) Телеграфска и телефонска мерења и
- 10) Познавање и одржавање електричних елемената за телеграф и телефон.

Група Е:

- 1) Закон о државном рачуноводству са Правилником о извршењу одељка „Б“ уговори и набавке;
- 2) Правилник о раду отсека рачуноводства Министарства и специјалних рачуноводстава;
- 3) Закон о Главној контроли;
- 4) Правилник о раду месних контрола и комесара за ванредне прегледе;
- 5) Закон о непосредним порезима;
- 6) Закон о таксама са правилником;
- 7) Правилник о пословању новцем код пошта, телеграфа и телефона;
- 8) Благајничка служба и рачунополагање;
- 9) Обрачунање са страним поштанско-телеграфско-телефонским управама;
- 10) Прописи о економној служби;
- 11) Правилник за вршење обрачуна између Поштанске штедионице и Управе пошта и телеграфа.

Чл. 4. — У струци по ст. 3 § 45 Ч. з. испит се полаже или за административну или за техничку службу.

За административну службу чиновнички приправник полаже испит из ових предмета:

- из групе А: све;
- из групе Б: све;
- из групе Ц: све;
- из групе Д: 1, 2, 10;
- из групе Е: све.

Предмети из групе Д испитују се уз предмете из групе Ц.

За техничку службу чиновнички приправник полаже испит из ових предмета:

- из групе А: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26;
- из групе Б: 1, 7;
- из групе Ц: све;
- из групе Д: све;
- из групе Е: 1, 2, 3, 4, 6, 10.

Предмете из групе Б испитује члан комисије за групу Е.

Чл. 5. — У струци по ст. 2 § 45. Ч. з. испит се полаже или за поштанско-телеографску или за техничку службу.

За поштанско-телеографску службу чиновнички приправник полаже испит из ових предмета:

- из групе А: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19, 20, 21 и 23;
- из групе Б: све;
- из групе Ц: све;
- из групе Д: 1, 2, 8, 10;
- из групе Е: 1, 3, 4, 6, 7, 8 и 10.

Предмете из групе Д испитује члан комисије за групу Ц, а предмете из групе Е испитује чланови за групу А, Б, Ц.

За техничку службу чиновнички приправник полаже испит из ових предмета:  
из групе А: 1, 2, 5, 7, 8, 10, 11, 17, 18, 19, 20, 26;

из групе Б: 1, 7 (предмет под 1 у смањеном обиму);

из групе Ц: 1, 2, 3, 4, 5 и 6 (предмете под 3 и 4 у смањеном обиму);

из групе Д: све;

из групе Е: 1, 3, 6, 10.

Овај испит полажу чиновнички приправници са свршеним електро-машинским отсеком Средње техничке школе.

Предмете из групе А под 1 и предмете из групе Е под 1, 3 и 6 испитује члан комисије за групу А, а предмет из групе Б под 7 и предмете из групе Е под 10 испитује члан комисије за групу Д.

**Чл. 6.** — У струци по ст. 1 § 45 Ч. з. испит се полаже или за поштанско-телеграфску или за техничку службу.

За поштанско-телеграфску службу чиновнички приправник (званичник, подофицир) полаже испит из ових предмета:

из групе А: 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 17, 18, 19 и 23 у најпотребнијем обиму;

из групе Б: све (предмете под тач. 2,

5 и 7 у најпотребнијем обиму);

из групе Ц: све (предмете под 3 и 4 у најпотребнијем обиму);

из групе Д: 1, 2, 8 и 10 (у најпотребнијем обиму);

из групе Е: 1, 3, 4, 6, 7, 8 и 10 (предмете под 1, 3, 4 и 6 у најпотребнијем обиму).

Предмете из групе Д испитује члан комисије за групу Ц, а предмете из групе Е испитује чланови за групу А, Б, Ц.

За техничку службу чиновнички приправник (званичник, подофицир) полаже испит из ових предмета:

из групе А: 1, 2, 5, 7, 8, 10, 11, 17, 18, 19 (предмете под тачком 1, 2, 5, 7, 8, 17, 18 и 19 у најпотребнијем обиму);

из групе Ц: 6;

из групе Д: све (предмете под тачком 3, 5, 6, 7 и 9 у најпотребнијем обиму);

из групе Е: 1, 6 и 10 (предмете под тач. 1 и 6 у најпотребнијем обиму).

Предмети из групе Ц и Е испитују се заједно.

**Чл. 7.** — За прелаз из ниже чиновничке струке у струку по ст. 3 § 45 Ч. з. полаже се испит: за административну службу из свих предмета групе А и Е, а за техничку службу из свих предмета групе Ц и Д, без обзира на раније положене испите.

За прелаз из ниже чиновничке струке у струку по ст. 2 § 45 Ч. з. полаже се испит у целости по чл. 5 ових правила, без обзира на раније положене испите.

**Чл. 8.** — За прелаз из друге струке државне службе, из самоуправне или из контрактualне службе у поштанско-телеграфску струку полажу се испити у целости по чл. 4, 5,

или б ових правила, у колико односно лице не буде ослобођено полагања испита по § 55. Ч. з.

**Чл. 9.** — У струци по ст. 2 § 45 Ч. з. могу се полагати допунски испити за административну, рачунску и техничку службу.

За прелаз у административну службу полаже се:

из групе А: 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 22, 24, 25, 26, 27;

из групе Е: 1, 2, 3, 4, 5;

За прелаз у рачунску службу полаже се:

из групе А: 11, 14, 18, 19, 20, 25, 26;

из групе Е: све;

За прелаз у техничку службу полаже се:

из групе А: 10 и 11;

из групе Д: све;

из групе Е: 1, 3, 6, 10.

Предмети из групе А и Е испитују се заједно.

### III Испитне комисије и њихов рад

**Чл. 10.** — Државни стручни испити појажу се у Министарству и у Дирекцијама пред комисијама, чије чланове почетком сваке године одређује Министар својим решењем.

За сваку групу одређују се бар по два члана.

Истим решењем одређује се деловођа и његов заменик.

**Чл. 11.** — Пред испитном комисијом у Министарству појажу испит сви кандидати за

звања у струкама по ст. 2 и 3 § 45 Закона о чиновницима, као и они кандидати за звања у струкама по ст. 1 § 45 Ч. з., који су постављени у Министарству.

Остали кандидати за звања у струкама по ст. 1 § 45 Ч. з. појажу испит при надлежним Дирекцијама.

Испити се појажу одвојено по струкама.

**Чл. 12.** — Када и где ће који кандидат полагати испит као и то када ће који члан бити у комисији, одређује се решењем Министра односно Директора. Чланови комисије и кандидати морају се о томе обавестити најмање десет дана пре одређеног рока за појагање испита.

**Чл. 13.** — По рангу најстарији члан комисије уједно је и Претседник; деловођа за време испита ради по његовим упутствима.

**Чл. 14.** — Испит је усмен и јаван и мора се завршити истог дана за одређене кандидате.

Питања на испитима дају се писмено на листићима, којих мора бити најмање двапут толико колико има кандидата, који их извлаче.

Из сваке групе мора на сваком листићу бити најмање десет питања. Постављена питања морају бити таква, да се из одговора на њих може просудити опште знање кандидата дотичне групе.

Једна иста питања не смеју се понављати за остале кандидате који се једновремено испитују.

**Чл. 15.** — Одговоре кандидата на појединачна питања цене сви чланови комисије.

При одлучивању о успеху испита решавају се два питања: да ли је кандидат положио испит или није, и ако јесте, какву је очену заслужио. Код решавања ових питања одлучује већина; при једнакој подели гласова одлучује глас претседника.

Оцене су: одличан, врло добар и добар.

О успеху испита саставља се за сваког кандидата записник који потписују чланови комисије и деловођа.

Успех испита саопштава претседник кандидатима одмах, и објављује се у „Веснику“ и уводи у службеничке листове.

#### *IV Пријаве за испит и поступак*

**Чл. 16.** — Државни стручни испит може кандидат полагати по навршетку друге године приправне службе, од чега најмање једна година мора да је проведена у поштанско-телеграфској струци (§ 13 и 15 Ч. з.).

Допунски стручни испит у струци по ст. 2 § 45 Ч. з. може се полагати три године после положеног испита за поштанско-телеграфску службу а по претходном одобрењу Министра.

Званичник који има школску спрему за чиновника у струци по ст. 1 § 45 Ч. з. може

испит полагати по навршетку треће године званичничке службе у поштанско-телеграфској струци (§ 66 Ч. з.).

Званичник који нема школску спрему за чиновника може испит за струку по ст. 1 § 45 Ч. з. полагати по навршетку десет година непрекидне и ваљане званичничке службе на раду у поштанско-телеграфској струци (§ 8 Ч. з.). Овима је за полагање испита потребно претходно одобрење Министра.

Подофицири морају испит полагати у теку припремне службе (чл. 74 Закона о устројству војске и морнарице).

**Чл. 17.** — Прописно таксирану пријаву за полагање испита предаје кандидат непосредно старешини а овај је без одлагања спроводи надлежним путем Министарству односно Дирекцији.

У пријави мора кандидат навести, за који се испит јавља и да ли испит полаже први, други или трећи пут.

Истовремено шаље кандидат упутницом на адресу деловође комисије испитни хонорар који износи:

- а) за испит у струци по ст. 1 § 45 Ч. з. за сваког члана по 50 дин.
- б) за испит у струци по ст. 2 § 45 Ч. з. за сваког члана по 80 дин.
- в) за испит у струци по ст. 3 § 45 Ч. з. за сваког члана по 100 дин.

Сем тога деловођи припада од сваког кандидата по 80% од хонорара одређеног за једног члана.

**Чл. 18.** — Пријаву и хонорар прима деловођа, који води нарочиту „књигу пријава” и „књигу хонорара” хронолошким редом.

При издавању хонорара деловођа одбија порез и шаље га као приход државној каси.

**Чл. 19.** — Ако кандидат одустане од полагања испита пре него испит почне, враћа му се хонорар; ако одустане у току испита, сматра се да је испит полагао и да га није положио.

**Чл. 20.** — Стручни испит у истој струци може се два пута поновити. Размак између испита мора бити најмање шест месеци.

Испити се могу полагати најдаље до завршетка пете године приправничке службе.

**Чл. 21.** — Уверење о положеном испиту издаје се по наплати прописане таксе а на основу записника о испиту.

**Чл. 22.** — Ова правила ступају на снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама.”

Службене новине Бр. 301. — XCIX од 24. децембра, 1931. год.

## РЕШЕЊЕ МИНИСТРА САОБРАЋАЈА

Бр. 21997. од 11. септембра, 1931. год.,

о дневницама за путовање раденика

Раденици за сталну службу када су на службеном путовању уживаће поред нормалне сатнине, коју имају кад су на раду у својој јединици, још и дневнице за путовање и то:

1) квалификовани раденици за првих десет дана пуну дневницу од 40 динара, а после десет дана скраћену од 25 динара;

2) полукалификовани раденици за првих десет дана пуну дневницу од 30 динара, а после десет дана скраћену од 20 динара;

3) прости-физички раденици за сталну службу за првих десет дана пуну дневницу од 25 динара, а после 10 дана скраћену од 15 динара.